

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Марковська Олена Володимирівна – в.о. завідувача кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н., доцент
2. Білецька Ольга Михайлівна – професор кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, д.мед.н., професор
3. Самойлова Ганна Петрівна – доцент кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ, к.мед.н.
4. Гурбич Олександр Сергійович - – викладач кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії ХНМУ,

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Гурбич Олександр Сергійович Ворошилова Євгенія Ігорівна
Інформація про викладача	Професійні інтереси: фізична терапія, лікувальний масаж, ерготерапія, мануальна терапія.
Контактний тел.	+380989941727
E-mail:	os.hurbych@knm.edu.ua , yi.voroshylova@knm.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн консультації</u>	понеділок з 09.00 до 11.00 середа з 09.00 до 11.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейєра, 4 За попереднім записом в GoogleMeet
Локація	 <p style="text-align: right;">вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація».

Опис освітнього компоненту (анотація)

«Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» як освітній компонент базується на вивченні здобувачами освіти дисциплін: анатомії та фізіології людини, медичної біології, фізіології, патофізіології, гігієни та екології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії, кінезотерапія, постізометрична релаксація, методика та техніка класичного та лікувального масажу, медична реабілітація, неврологія, фізіотерапія й інтегрується з цими дисциплінами; ознайомлює з роботою медичних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки; навчає методиці проведення, створення комфортних умов перебування хворого у медичному закладі, сприяння якнайшвидшого одужання пацієнта, запобігання розвитку ускладнень, а також опанування найпростішими маніпуляціями надання першої медичної допомоги при невідкладних станах.

За час навчання важливо сформувати у здобувачів розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки, раціонально використовувати свої знання, постійно засвоювати нові методи і методики надання професійної допомоги хворим. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічнорозвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів фізичної реабілітації в своїй лікувально-профілактичній роботі.

Предметом вивчення освітнього компоненту є формування в здобувачів адекватних уявлень про комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих, полегшення їх стану і задоволення основних фізіологічних потреб організму.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент «Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» вивчається в циклі дисциплін професійно-орієнтованої підготовки, що відповідають структурно-логічній схемі навчального плану та опирається на дисципліни: основи класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)

Пререквізити.

«Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» як освітній компонент базується на вивченні здобувачами дисциплін: основи класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності), біомеханіка та клінічна кінезіологія, та ін. й інтегрується з цими освітніми компонентами; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з ОК тренування рухової активності хворих та неповносправних, фізична терапія та ерготерапія при порушенні функції нервової системи, теорія та практика оздоровчо-рекреаційної рухової активності та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами

Постреквізити

Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 років навчання, є базою для підготовки до ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого магістерського рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку Moodle - [Курс: Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних](#) | Система дистанційного навчання ХНМУ (knmu.edu.ua)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ:

1.1. Мета викладання освітнього компонента «Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» є опанування здобувачем освіти основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Домашня опіка та формування середовища хворих та неповносправних» є:

– засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування;

– набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму;

– формування у здобувачів вищої освіти морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральні:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні):

СК.01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншими медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

Зв'язок – здатність до усного спілкування, написання, подання, прослуховування.

Люб'язність – манери, етикет, діловий етикет, кажу, будь ласка, і дякую вам, шанобливо.

Гнучкість – адаптивність, бажання змінюватися, навчання протягом усього життя, приймає нові речі, налаштовує, навчає.

Цілісність – чесна, етична, висока моральність, має особисті цінності.

Міжособистісні навички – приємність, привабливість, почуття гумору, дружність, вихованість, співпереживання, самоконтроль, терпимість, комунікабельність.

Позитивне ставлення – оптимістичний, захоплений, заохочувальний, щасливий, впевнений.

Професіоналізм – діловий, добре одягнений.

Відповідальність – підзвітна, надійна, виконує роботу, винахідлива, самодисциплінована, хоче робити добре, сумлінно, здоровий глузд.

Командна робота – кооператив, працюють разом з іншими, приємні, сприятливі, корисні, спільні.

Робоча етика – працьовитий, готовий працювати, лояльний, ініціативний, мотивований вчасно.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів –4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибірковий	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»	Рік підготовки:	
		4-й	
		Семестр	
		8-й	
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 52 самостійної роботи здобувача – 68	Освітній ступінь: перший бакалаврський ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	16 год	
		Практичні, семінарські	
		36 год.	
		Самостійна робота	
		68 год.	
		Індивідуальні завдання: –	
Вид контролю: залік			

2.1. Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими та неповносправними.	4	Інформаційна (освітня)
2	Особливості позиціонування при різних захворюваннях.	4	Інформаційна (освітня)
3	Організація переміщення пацієнта: підготовка, принципи, застереження. Загальні вимоги з техніки безпеки переміщення.	4	Інформаційна (освітня)
4	Формування середовища неповносправних	4	Інформаційна (освітня)
	Всього годин	16	

2.2.2. Семінарські заняття

Проведення семінарських занять не передбачено програмою

2.2.3. Практичні заняття

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------	-----------------	-----------------	----------------

1	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими та неповносправними.	6	Розповідь-пояснення, бесіда	Усне опитування (індивідуальне)
2	Особливості позиціонування при різних захворюваннях.	6	Розповідь-пояснення, бесіда	Усне опитування (індивідуальне)
3	Організація переміщення пацієнта: підготовка, принципи, застереження. Загальні вимоги з техніки безпеки переміщення.	6	Розповідь-пояснення, бесіда	Усне опитування (індивідуальне)
4	Класифікація допоміжних засобів пересування. Паралельні бруси. Ходунці. Милиці. Палиці. Класифікація візків. Підбір візка.	6	Розповідь-пояснення, бесіда	Усне опитування (індивідуальне)
5	Моделі пересування при застосуванні милиць, палиць, ходунків. Інструктаж. Двоточкова, триточкова, чотириточкова моделі пересування, їх модифікації. Страхування при ході по рівній поверхні. Страхування при підйомі та спуску зі сходів.	6	Розповідь-пояснення Демонстрація	Тестовий контроль
6	Пересування у візку. Переміщення з ліжка на візок та навпаки. Переміщення з візка на підлогу та навпаки. Подолання бордюрів. Переміщення у візку по пандусу. Допомога при підйомі у візку на сходи та при спуску зі сходів. Переміщення на візку у потяг та транспортування у вагоні. Залікове заняття.	6	Розповідь-пояснення Демонстрація	Усне опитування (індивідуальне)
Всього годин		36		

2.2.4. Лабораторні заняття

Проведення лабораторних занять не передбачено програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими та неповносправними.	8	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
2	Особливості позиціонування при різних захворюваннях.	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту

3	Організація переміщення пацієнта: підготовка, принципи, застереження. Загальні вимоги з техніки безпеки переміщення.	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
4	Класифікація допоміжних засобів пересування. Паралельні бруси. Ходунці. Милиці. Палиці. Класифікація візків. Підбір візка.	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
5	Моделі пересування при застошуванні милиць, палиць, ходунків. Інструктаж. Двоточкова, триточкова, чотириточкова моделі пересування, їх модифікації. Страхування при ході по рівній поверхні. Страхування при підйомі та спуску зі сходів.	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
6	Надання невідкладної допомоги при ургентних станах	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
7	Пересування у візку. Переміщення з ліжка на візок та навпаки. Переміщення з візка на підлогу та навпаки. Подолання бордюрів. Переміщення у візку по пандусу. Допомога при підйомі у візку на сходи та при спуску зі сходів. Переміщення на візку у потяг та транспортування у вагоні. Підготовка до заліку.	10	Підготовка конспекту	Усне Опитування, перевірка конспекту
	Всього годин	68		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Організація поточного контролю.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (далі ПНД)

Під час оцінювання засвоєння кожної теми освітнього компоненту та підсумкового заняття (**ПЗ**) здобувачу освіти виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «5», «4», «3» та «2».

ПНД передбачена для освітніх компонентів, вивчення яких в поточному семестрі не закінчується. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній

бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Ліквідація академічної заборгованості. Пропущені практичні заняття (як аудиторні, так й дистанційні) підлягають обов'язковому відпрацюванню. Відпрацювання здійснюється або викладачу групи або черговому викладачу, допускається дистанційна форма відпрацювання (за попередньою домовленістю). Відпрацювання пропущеного заняття в термін до 1 місяця з моменту пропуску здійснюється на безоплатній основі, якщо термін перебільшує 1 місяць – по заяві, з дозволу деканату, який вирішує форму відпрацювання (безоплатно або платно).

Оцінювання загальної навчальної діяльності (далі – ЗНД)

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) – це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту. ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються ДЗ або іспитом)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти (далі - ІЗЗ)

Індивідуальні завдання здобувача освіти з освітнього компоненту сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Терміни отримання, виконання і захисту індивідуальних завдань визначаються графіком, що розробляється кафедрою на кожний семестр. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання ІЗЗ комплексної тематики кількома здобувачами.

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення освітнього компоненту.

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти

При підготовці до кожного практичного заняття здобувач освіти повинен проводити самостійну роботу, яка зазначена в опису освітнього компоненту. Оцінка самостійної роботи здійснюється за видами контролю, які зазначені в опису освітнього компоненту та проводиться підчас практичного заняття.

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкових занять та заліку.

Залік

Залік з освітнього компоненту - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;

- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Проведення заліку здійснюється викладачем академічної групи на останньому заняття в семестрі.

Якщо залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

Методика проведення заліку:

1. Усне опитування проводиться на останньому занятті в семестрі, у кількості не менше **3 питань**. Критерій оцінювання – 90,5 % вірних відповідей, «склав - не склав».
2. Оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами освітнього компоненту в день диференційованого заліку.

На кафедрі встановлене оцінювання освоєння практичних навичок та теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами.

Оцінка з освітнього компоненту (далі – ООК)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми освітнього компоненту (**ЗНОК**) та підсумкового заняття (**ПЗ**) здобувачу освіти виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з освітнього компоненту визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та **ПЗ**, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ОД визначається у балах від 120 до 200.

Здобувачі, які не були допущені заліку або не склали його, мають право на ліквідацію поточної академічної заборгованості та перескладання СК в межах поточного семестру, а також під час зимових або літніх канікул після завершення відповідного семестру але до початку наступного.

Оцінка успішності здобувача з освітнього компоненту є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних розділів і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

3.2. Питання до заліку

1. Які основні види допоміжних засобів пересування існують і для яких категорій пацієнтів вони призначені?
2. Чим паралельні бруси відрізняються від інших допоміжних засобів пересування? У яких випадках вони є найбільш ефективними?
3. Які види ходунків існують, і як обрати найбільш підходящі для конкретного пацієнта?
4. Як класифікуються милиці? У яких ситуаціях переважно використовувати пахвові милиці, а коли - ліктеві?
5. Які основні види палиць існують і як вони класифікуються за рівнем підтримки та стабільності?
6. Які фактори слід враховувати при виборі відповідного інвалідного візка для пацієнта?
7. Чим відрізняються активні та пасивні інвалідні візки? Які особливості їх використання?
8. Як підбирається інвалідний візок залежно від фізичних можливостей і потреб пацієнта?

9. Які інновації та сучасні технології застосовуються в розробці допоміжних засобів пересування, таких як милиці, палиці, та інвалідні візки?
10. Які критерії ефективності допоміжних засобів пересування, і як їх оцінювати?
11. Що таке двоточкова модель пересування? У яких випадках її доцільно застосовувати?
12. Опишіть триточкову модель пересування з використанням милиць. Які переваги вона має у порівнянні з іншими моделями?
13. Чим відрізняється чотириточкова модель пересування від двоточнової? У яких ситуаціях рекомендується використовувати чотириточкову модель?
14. Які модифікації існують для триточнової моделі пересування? У яких випадках доцільно використовувати ці модифікації?
15. Як правильно забезпечити страхування пацієнта при пересуванні по рівній поверхні за допомогою милиць або ходунків?
16. Які основні правила страхування пацієнта при підйомі та спуску зі сходів з використанням палиці?
17. Як забезпечити безпеку пацієнта при використанні ходунків на нерівних поверхнях або при підйомі по сходах?
18. Порівняйте методи страхування при ходьбі на милицях по рівній поверхні та при підйомі зі сходів.
19. Які основні кроки інструктажу пацієнта перед початком використання ходунків?
20. Чому важливо дотримуватися правильних технік пересування та страхування при використанні допоміжних засобів (милиці, палиці, ходунки)? Навички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при колапсі.
21. Надання невідкладної допомоги хворим із зниженням та підвищенням артеріального тиску.
22. Накладання кровоспинного джгута.
23. Перша долікарська допомога хворим при зниженні та підвищенні артеріального тиску, непритомності.

3.3. Індивідуальні завдання:

1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення (5 балів).
2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження (10 балів).
3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення (5 балів).
4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентської конференції (10 балів).
5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з дисципліни (10 балів).
6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірників науково-практичних конференцій, збірників наукових праць, статей у фахових наукових виданнях (10 балів).

3.4. Правила оскарження оцінки

Апеляція студента щодо оцінки (кількості балів), отриманої на заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування студента при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. Політика дисципліни

Кафедра приймає кваліфікованих здобувачів освіти будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої

релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам університету.

Очікується, що здобувачі освіти відвідуватимуть всі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час практичного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до викладача – це абсолютно нормально.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

Заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,

- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Інклюзивна освіта

На кафедрі неврології створені сприятливі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами згідно «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (приміщеннях) ХНМУ».

Для вирішення всіх необхідних питань та встановлення індивідуальних вимог здобувачі освіти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії підтримує нульову толерантність до плагиату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагиатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Алгоритми медичних маніпуляцій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.С. Білик [та ін.] ; за ред.: Л. С. Білика ; рец.: Р. О. Сабадишин, Ю. В. Боцюрко. - Вінниця : Нова книга, 2021. - 448 с.
2. Григус І.М. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник / І.М. Григус, Л.Б. Брега. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
3. Догляд за хворими (практика) : підручник / О. М. Ковальова [та ін.] ; за ред.: О.М. Ковальової, В. М. Лісового, С. І. Шевченка. - Київ : Медицина, 2015. - 488 с.
4. Лянной, Ю. О. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной ; рец.: Ю. М. Шкретій, М. М. Каплін, В.А. Косяк ; МОН України, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.
5. Майкова, Т. В. Ерготерапія : підручник / Т. В. Майкова, С. М. Афанасьєв, О.С. Афанасьєва ; рец.: Ю. О. Філіппов, О. В. Косинський, В. В. Приходько ; МОН України, Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро : Журфонд, 2019. - 374 с.

6. Майкова, Т. В. Основи ерготерапії : підруч. признач. для здобувачів вищ. освіти «Бакалавр» профільних навч. закл., а також фахівців з фізичної терапії та ерготерапії, науковців / Т. В. Майкова, О. С. Афанасьєва ; рец.: О. В. Косинський, Е. Ю. Дорошенко, Н. В. Богдановська ; МОН України, Придніпров. держ. акад. фіз. культури і спорту. - Дніпро : Журфонд, 2021. - 364 с.
7. Медична і фізична реабілітація в ортопедії та травматології : керівництво буде корисним лікарям ортопедам-травматологам та фахівцям з фізич. та реабіліт. медицини / О. М. Хвисьок [та ін.] ; за ред.: О. М. Хвисьока ; Харків. мед. акад. післядиплом. освіти. - Суми : Вінниченко М. Д., 2021. - 392 с.
8. Савка, Л. С. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : навч. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закл. I-III акредитації / Л. С. Савка [та ін.] ; за ред.: Л.М. Ковальчука, О. В. Кононова. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 600 с.
9. Швесткова О. Ерготерапія: підручник / О. Швесткова, С. Катержина. – Київ: Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с. 11. Швесткова О. Фізична терапія: підручник / О. Швесткова, П. Сладков. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Допоміжна

1. Данчак І.О., Лінда С.М. Пристосування житлового середовища до потреб людей з обмеженими фізичними можливостями. – Львів: Вид-во Нац.ун-ту «Львівська політехніка», 2002. – 127 с.

2. Лихасенко, І. В. Догляд за хворими в загальній системі лікування хворих терапевтичного профілю : навч. посіб. до виробничої практики для викладачів та студентів 2-го курсу спец.: 7.12010001 «Лікувальна справа», «Педіатрія» / І.В. Лихасенко ; рец.: В. А. Візір, В. Д. Сиволап ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. - 97 с.

3. Медична та соціальна реабілітація : навч.-метод. посіб. для студ. та викл. медичних (фармац.) закл. вищ. освіти, закл. (ф-тів) післядиплом. освіти, інструкторів з лікувальної фізкультури та масажу, практикуючих медичних сестер / С.С. Сапункова [та ін.] ; рец. І. Я. Губенко [та ін.]. - Київ : Медицина, 2018. - 280 с.

4. Михалюк, Є. Л. Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації: вибрані лекції : навч. посіб. / Є. Л. Михалюк ; рец.: Н. В. Богдановська, І. М. Ляхова ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. - 159 с.

5. Михалюк, Є. Л. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії : підручник / Є.Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко ; рец.: Н. В. Богдановська, В. А. Клименко, Т.О. Крючко ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. - 164 с.

6. Теоретичні і практичні основи процесу сестринського догляду за пацієнтами : навч. посіб. / Р. О. Сабадишин [та ін.] ; рец.: І. Я. Джюбановський, В. В. Бенедикт. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 240 с

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf
2. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf
3. Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_poglyvyv_dysc.pdf

4. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ <https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>
5. Українська асоціація фізичної терапії. URL: <http://physrehab.org.ua/uk/home>
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf

8. ІНШЕ -